

på din side

epost: padinside@budstikka.no
 Budstikka, pb 133, 1376 Billingstad
 MMS til 2229 Kodeord: bursdag

Send inn dine hilsener på
<http://lesernes.budstikka.no>

Cand. dialekt

Engasjert. Janne Bondi Johannessen forsker på dialekter og hverdagstale, noen få ganger kommer hun over dialekter hun ikke forstår. Dessuten vil hun gjerne ta Kolsåsbanen til jobben.

På et sommerstille universitet i Oslo møter vi en strålende blid Janne Bondi Johannessen (50) fra Kolsås. Fra sitt kontor i sjette etasje ved UiO går hun språket nærmere etter i sømmene. Som lingvist er det språket, dets oppbygning og utvikling hun forsker på.

Blant mengder av bøker og permer forklarer hun at språket er det eneste som virkelig skiller mennesket fra dyrene.

– Alle mennesker har språk og er født med en naturlig språkevne. På den måten kan man si at det jeg driver med er en naturvitenskap. Det synes jeg er noe av det mest spennende med lingvistikken, smiler Janne.

Janne har siden 1993 vært leder av Tekstlaboratoriet ved UiO. Der bygger de opp en stor samling språkdata og gjør den tilgjengelig for forskere og etter hvert også for folk flest. Innsamlingen består i å reise rundt i hele Norge og ta opp ulike dialekter på bånd. For å siden katalogisere dem og gjøre dem lett tilgjengelig i et datasystem. Her kan en lytte til og lese dialektene både i lydskrift og normalt skriftspråk.

– Både forskjellene og likhetene er spennende. Språket bare er sånn, eller blir sånn og jeg har muligheten til å finne ut av det. Det er så mye som er utforsket og som jeg og forskergruppen min kan finne ut av, mener Janne.

Det sjeldne

– Dialekten i Asker og Bærums-

området har fra gammelt av vært nokså bred, tradisjonell østlandsk, forteller Janne. Hun mener at det er den store innflyttingen og påvirkningen fra hovedstaden som er grunnen til at dialekten nå kan sies å ha blitt endret.

– Flere og flere kutter ut hunnkjønn, de sier dermed hytten, jenten og til og med kuen. Det er en tilnærming til den hovedstadsdialekten som er sterkt påvirket av dansk. Der har de nemlig bare to kjønn i språket, opplyser hun.

Janne er ikke opptatt av hvilke dialekter som er fine og hvilke som ikke er det. Likevel innrømmer hun at det er enkelte dialekter det er ekstra spennende å jobbe med.

– Jeg liker kanskje de litt sjeldne dialektene best, de som det ikke er så mange som prater og som man ikke hører så ofte. På dataen henter hun frem et eksempel der en mann snakker noe som

først kan høres ut som svensk, men som har så mange ord en nordmann ikke forstår eller har så annerledes uttale at det for journalisten høres ut som et tullespråk.

Det er älvdalsk, fra Älvdalen i Dalarna. Denne dialekten er det til og med få svensker som forstår. – Ungdommer under 15 år som snakker denne dialekten får faktisk premie fra en språkförening i hjemkommunen, ler Janne, og forsikrer om at hun heller ikke forstår älvdalsk så veldig godt. Premien skal hjelpe til å holde liv i dialekten, for blir den ikke snakket, så dør den ut.

– Det er enkelt å måle dødsdatoen til et språk. Nå den siste som taler språket dør, ja, da dør språket også, forklarer Janne.

Engasjement

Janne snakker engasjert om arbeidet ved UiO, og minst like engasjert om nærmiljøet på Kolsås.

– Jeg synes det er viktig at barn og

BLINDEREN: Jannes kontor på Universitet i Oslo er fylt av bøker og papirer. – Litt trangt, smiler hun.

unge har et tilbud på fritiden, forklarer hun. Selv har hun vært engasjert i Bryn skoles musikkorps i ti år. De siste årene har hun hatt ansvaret for loppemarkedet de arrangerer to ganger i året. Å arrangere loppemarkedet er mye jobb, men Janne

synes det er fantastisk hyggelig og viktig. Det er mange utgifter som skal dekkes i et korps.

– En tuba koster rundt 60.000 kroner, du skal selge en del nips og T-skjorter for å få inn en slik sum, kommenterer hun.

Engasjementet for lokalmiljøet stopper ikke der, Aksjon for drift av Kolsåsbanen ligger hennes hjerte nær. Banen stengte i 2006, og det ser foreløpig ikke ut til at den åpner for reisende før i 2014.

jubilanter torsdag 29. juli

85 år

Erik Gjørtz, Billingstad
 Dordi Johansen, Hosle
 Odd Burt Liljedahl, Vettre

80 år

Bjørge Gerda Benkow, Bekkestua
 Karin Olaug Christensen, Sandvika

70 år

Arvid Martin Edvardsen, Vøyenenga
 Inderjit Parkash Khosla, Asker
 Randi Kleiven, Asker

Mette Marianne Poleo, Jar
 Kari Helen Solstad, Haslum

60 år

Karin Synnøve Johansen, Haslum
 Kari Mathiesen, Heggedal
 Kari Utne, Høvik